

Συλλογή της Νομολογίας

**Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου (τέταρτο πενταμελές τμήμα) της 30ής Μαρτίου 2022 –
Deutsche Lufthansa κ.λπ. κατά Επιτροπής**

(Υπόθεση T-342/17)¹

«Ανταγωνισμός – Συμπράξεις – Αγορά αεροπορικών μεταφορών φορτίου – Απόφαση με την οποία διαπιστώνεται παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ και του άρθρου 8 της Συμφωνίας μεταξύ της Κοινότητας και της Ελβετίας περί αεροπορικών μεταφορών – Συντονισμός στοιχείων τιμολόγησης των υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών φορτίου (επίναυλος καυσίμων, πρόσθετα τέλη ασφαλείας, καταβολή συναφούς προμήθειας) – Ανταλλαγή πληροφοριών – Εδαφική αρμοδιότητα της Επιτροπής – Υποχρέωση αιτιολόγησης – Επηρεασμός του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών – Εξαναγκασμός από το κράτος – Ενιαία και διαρκής παράβαση»

1. *Ένδικη διαδικασία – Εισαγωγικό δικόγραφο – Τυπικά στοιχεία – Προσδιορισμός του αντικειμένου της διαφοράς – Συνοπτική έκθεση των προβαλλόμενων ισχυρισμών – Χαρακτηρισμός των ισχυρισμών με βάση την ουσία και όχι την τυπική ονομασία τους*

(Άρθρο 263 ΣΛΕΕ· Οργανισμός του Δικαστηρίου, άρθρο 21, εδ. 1· Κανονισμός Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, άρθρο 76, στοιχείο δ')

(βλ. σκέψεις 64-66)

2. *Ανταγωνισμός – Διοικητική διαδικασία – Απόφαση της Επιτροπής με την οποία διαπιστώνεται παράβαση – Προσδιορισμός των καταλογιζόμενων παραβάσεων – Απαιτήσεις οι οποίες απορρέουν από την αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας – Σαφήνεια και ακρίβεια του διατακτικού της αποφάσεως – Εκτίμηση – Το γράμμα του διατακτικού υπερισχύει της αιτιολογίας*

(Άρθρο 101 ΣΛΕΕ· Συμφωνία ΕΟΧ, άρθρο 53· Συμφωνία ΕΚ-Ελβετίας περί αεροπορικών μεταφορών, άρθρα 8 και 11 § 2· Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρο 47)

(βλ. σκέψεις 75-78)

3. *Ανταγωνισμός – Κανόνες της Ένωσης – Κατά τόπον πεδίο εφαρμογής – Αρμοδιότητα της Επιτροπής – Επιτρεπτή από απόψεως δημοσίου διεθνούς δικαίου – Εφαρμογή ή ουσιαστικές επιπτώσεις των καταχρηστικών πρακτικών εντός του ΕΟΧ – Εναλλακτικά κριτήρια –*

¹ ΕΕ C 239 της 24.7.2017.

Κριτήριο του αμέσου, ουσιαστικού και προβλέψιμου αποτελέσματος – Περιεχόμενο ενόψει συμπεριφοράς που έχει ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού

(Άρθρο 101 ΣΛΕΕ· Συμφωνία ΕΟΧ, άρθρο 53)

(βλ. σκέψεις 102-111, 123, 124, 130, 134, 136-139, 140-142, 150, 151-156)

4. *Προσφυγή ακυρώσεως – Λόγοι – Αναρμοδιότητα του οργάνου που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη – Αυτεπάγγελτη εξέταση από τον δικαστή της Ένωσης – Προϋπόθεση – Τήρηση της αρχής της εκατέρωθεν ακροάσεως*

(Άρθρο 263 ΣΛΕΕ)

(βλ. σκέψεις 175, 176)

5. *Ανταγωνισμός – Μεταφορές – Κανόνες ανταγωνισμού – Αεροπορικές μεταφορές – Κανονισμοί του Συμβουλίου σχετικοί με την εφαρμογή των ενωσιακών κανόνων ανταγωνισμού – Πεδίο εφαρμογής – Σχέσεις Ένωσης- τρίτων χωρών και σχέσεις ΕΟΚ εκτός Ένωσης- τρίτων χωρών – Εμπίπτουν από τον Μάιο του 2004 και από τον Μάιο του 2005 αντιστοίχως – Αρμοδιότητα της Επιτροπής – Έκταση – Η Επιτροπή φέρει το βάρος αποδείξεως της παραβάσεως και της διάρκειάς της – Απόδειξη βάσει δέσμης ενδείξεων – Συνεκτίμηση στοιχείων προγενέστερων των ως άνω ημερομηνιών – Προϋποθέσεις υπό τις οποίες επιτρέπεται*

(Άρθρο 101 ΣΛΕΕ· Συμφωνία ΕΟΧ, άρθρο 53 και παράρτημα XIII, καθώς και πρωτόκολλο 21, όπως τροποποιήθηκαν με την απόφαση 40/2005 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ· κανονισμοί του Συμβουλίου 1/2003, άρθρο 32, στοιχείο γ', και 411/2004, άρθρα 1 και 3)

(βλ. σκέψεις 208-221, 229, 235)

6. *Συμπράξεις – Απαγόρευση – Παραβάσεις – Συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές που συνιστούν ενιαία παράβαση – Έννοια – Παραβατικές πρακτικές και ενέργειες που εντάσσονται σε ένα συνολικό σχέδιο με ενιαίο στόχο – Εκτίμηση – Κριτήρια – Ταυτότητα αντικειμένου και υποκειμένων – Κρίσιμες ενδείξεις*

(Άρθρο 101 ΣΛΕΕ· Συμφωνία ΕΟΧ, άρθρο 53· Συμφωνία ΕΚ-Ελβετίας περί αεροπορικών μεταφορών, άρθρο 8)

(βλ. σκέψεις 239-242, 253-261, 273-275, 285-287, 302, 303)

7. *Συμπράξεις – Νόθευση του ανταγωνισμού – Κριτήρια εκτιμήσεως – Περιεχόμενο και σκοπός της συμπράξεως καθώς και οικονομικό και νομικό πλαίσιο εντός του οποίου αναπτύχθηκε – Διάκριση μεταξύ παραβάσεων ως εκ του αντικειμένου και παραβάσεων ως εκ του αποτελέσματος – Πρόθεση των συμβαλλομένων να περιορίσουν τον ανταγωνισμό – Μη απαραίτητο κριτήριο – Παράβαση ως εκ του αντικειμένου – Αρκούντως επιβλαβής για τον ανταγωνισμό παράβαση – Κριτήρια εκτιμήσεως*

(Άρθρο 101 ΣΛΕΕ)

(βλ. σκέψεις 325-328, 332-335)

8. Ανταγωνισμός – Κανόνες της Ένωσης – Καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής – Συμπεριφορά επιβεβλημένη λόγω κρατικών μέτρων – Δεν εμπίπτει – Προϋποθέσεις – Ύπαρξη κρατικών εξαναγκασμών ικανών να αποκλείσουν κάθε αυτόνομη συμπεριφορά των επιχειρήσεων – Η επιχείρηση που την επικαλείται φέρει το βάρος αποδείξεως – Περιεχόμενο του βάρους αποδείξεως

(Άρθρα 101 και 102 ΣΛΕΕ)

(βλ. σκέψεις 346-350, 357, 359)

Διατακτικό

Το Γενικό Δικαστήριο αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.
- 2) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φέρει το ένα τρίτο των δικαστικών εξόδων της.
- 3) Η Deutsche Lufthansa AG, η Lufthansa Cargo AG, η Swiss International Air Lines AG φέρουν τα δικά τους δικαστικά έξοδα, καθώς και τα δύο τρίτα των δικαστικών εξόδων της Επιτροπής.